

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z powództwa E. Sp. z o.o.
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
o wymierzenie kary pieniężnej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 22 listopada 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 16 czerwca 2015 r., sygn. akt VI ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 16 czerwca 2015 r., VI ACa (...) Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE), wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w W. - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 15 maja 2014 r., XVII AmE (...), uchylającego decyzję Prezesa URE z 19 października 2012 r., nakładającą na E. S.A. z siedzibą w Ś.(powód) karę pieniężną w wysokości 30.000 zł za niewykonanie obowiązków, o których mowa w art. 49a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r.- Prawo energetyczne (jednolity tekst: Dz.U. z 2012 r., poz. 1059 ze zm., dalej jako Prawo energetyczne lub PE).

W uzasadnieniu wyroku Sąd Apelacyjny stwierdził, po przeprowadzeniu dogłębnej analizy obowiązujących regulacji oraz prezentacji szerokiej argumentacji, że stanowisko przyjęte przez Sąd Okręgowy, zgodnie z którym art. 19 ustawy z dnia 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2010 r., Nr 21, poz. 104, dalej jako - nowelizacja z 2010 r.) wyłączał spod obowiązku publicznej sprzedaży wolumen energii wytworzonej i dostarczonej na podstawie umów zawartych przed dniem 9 sierpnia 2010 r., jest prawidłowe i w związku z tym uznał, że brak jest podstaw do nałożenia na powoda kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 32 PE.

Następnie Sąd Apelacyjny stwierdził, odnosząc się do kwestii wprowadzania nieplanowanych nadwyżek energii elektrycznej do systemu jako tzw. energii bilansującej, że Prezes URE nie kwestionuje, iż energia bilansująca służy w praktyce do wypełniania przez operatora systemu przesyłowego (OSP) ustawowego obowiązku w zakresie bilansowania systemu, zdefiniowanego w art. 9c ust. 2 pkt 9 PE, tj. do zaspokojenia możliwego do przewidzenia bieżącego i planowanego zapotrzebowania odbiorców na energię elektryczną i moc, bez konieczności podejmowania działań mających na celu wprowadzenie ograniczeń w jej dostarczaniu i poborze, kontestując jedynie jej niezbędność do celów bilansowania systemu. W ocenie Sądu Apelacyjnego energia bilansująca nieplanowana służy do równoważenia przez OSP dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię, tj. do bilansowania systemu, co jest ustawowym zadaniem OSP. Zakup i wykorzystanie energii bilansującej nieplanowanej przez OSP do bilansowania systemu jest zgodne m. in. z obowiązkiem OSP w zakresie prowadzenia ruchu sieciowego w sposób efektywny oraz stanowi element rozliczeń dokonywanych w ramach mechanizmu bilansowania handlowego. Mechanizm centralnego bilansowania handlowego, w ramach którego energia bilansująca nieplanowana jest nabywana przez OSP i odsprzedawana do odbiorcy zapewnia publiczny, równy dostęp do energii bilansującej nieplanowanej docelowym nabywcom tej energii, co oznacza, że sprzedaż energii bilansującej nieplanowanej do OSP jest zgodna z celem art. 49a ust. 2 PE.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł Prezes URE, zaskarżając go w całości.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance występowania w sprawie istotnych zagadnień prawnych: 1) czy energia elektryczna może zostać uznana za sprzedaną już z chwilą zawarcia umowy sprzedaży, na co wskazywać może ogólny, konsensualny charakter umowy sprzedaży, czy też przeciwnie - ocena taka będzie uzasadniona dopiero z chwilą jej wytworzenia/wydania/odebrania (tj. po nastąpieniu skutku rzeczowego umowy), a więc z momentem przeniesienia jej posiadania, za które należy uznać przejście tej energii przez liczniki odbiorcy, co byłoby uzasadnione realnym charakterem umowy sprzedaży energii elektrycznej, jako *sui generis* rzeczy oznaczonej co do gatunku i rzeczy przyszłej? 2) czy energia wytworzona przez powoda i wprowadzona do sieci bez uprzedniego zaplanowania jej przez operatora systemu przesyłowego (OSP) stanowi energię niezbędną do wykonywania przez tego operatora jego zadań określonych w ustawie, czy też jako energia nieplanowana przez OSP stanowi zakłócenie, które powoduje konieczność podjęcia działań zaradczych przez operatora, tj. zakontraktowania dodatkowej ilości energii planowanej przez OSP w celu usunięcia tego zakłócenia, których nie podejmowałby gdyby energia nieplanowana przez OSP nie została wprowadzona do sieci?

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Prezesa URE powód wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna Prezesa URE nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania z następujących względów.

Z utrwalonego i wielokrotnie powoływanego, również w sprawach z zakresu regulacji energetyki, orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, iż w razie powołania się skarżącego na tę przesłankę przedsądu, jaką jest występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, jego obowiązkiem jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. Sformułowane zagadnienie powinno więc

odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego lub też będzie miało znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia podobnych spraw w przyszłości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 maja 2015 r., III SK 5/15, LEX nr 1747850). Mając powyższe na względzie, stwierdzić należy, iż zagadnienia prawne przedstawione w skardze Prezesa URE nie zostały oparte na jakimkolwiek przepisie prawa, stąd też nie spełniają zaprezentowanych wyżej kryteriów.

Niezależnie od powyższej wady konstrukcyjnej pierwszego z przedstawionych przez Prezesa URE zagadnień prawnych, Sąd Najwyższy w obecnym składzie w pełni podziela wzorcowe ustalenia i wywody Sądu Apelacyjnego w tym zakresie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z: 2 marca 2016 r., III SK 26/15, niepublikowane; 26 października 2016 r., III SK 77/15, niepublikowane).

Ponadto Sąd Najwyższy uwzględnił, przy ocenie publicznoprawnej potrzeby przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej Prezesa URE, że Sądy obu instancji w sposób wzorcowy dokonały ustaleń na okoliczność intencji przyświecających ustawodawcy przy uchwalaniu art. 49a Prawa energetycznego i określeniu w art. 19 nowelizacji z 2010 r. temporalnego zakresu jego zastosowania w odniesieniu do umów sprzedaży energii elektrycznej zawartych przed datą wejścia w życie nowego przepisu Prawa energetycznego kreującego obowiązek nieznany wcześniej ustawie.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.